

[Indenrigsministeren.]

Bestemmelser, der paa dette Omraade findes i den nye københavnske Byggelov, er det uforstaaeligt, at Partiet pludselig har haget sig fast og gaar imod den Linie; man har været enig om at følge siden 1849. Det er saa meget mere besynderligt, efter at Det konservative Folkeparti har givet sin Tilslutning til Ekspropriationsbestemmelsen i den nye Grundlov, idet den Affattelse, det konservative Parti her har givet Tilslutning, medfører, at hvis Partiet fik sin Vilje paa dette Omraade, vilde Partiet i Forvejen have afskaaret netop disse Sager fra at komme til Højesteret. Mon der ikke burde være lidt mere Samarbejde mellem de forskellige „Kamre“ inden for det konservative Parti?

Jeg skal ikke forlænge denne Debat, men blot til Slut sige, at om Lovens Principper er der jo nu Enighed mellem Regeringspartierne og det konservative Parti, og det sætter jeg megen Pris paa. Efter den Henvendelse, der er kommet fra Pengeinstitutterne i de sidste Dage, og efter de „Romaner“, der med faa Dages Mellemrum kan læses i „Berlingske Tidende“ om disse Spørgsmaal, tror jeg, man har Lov til at sige, at det var nødvendigt, at den Art Henvendelser og den Art Skrivelser fik det Svar, de nu har faaet ved Samstemmigheden mellem det konservative Parti og Regeringspartierne paa disse Omraader.

Jeg skal i øvrigt ikke komme ind paa denne Henvendelse fra Pengeinstitutterne, den højtærede Ordfører har talt derom paa saa udmærket saglig Maade. Jeg maatte have Lov til at gaa ud fra, at der ikke med Henvendelsen er tilsigtet en Uhøflighed mod Rigsdagen eller mod Indenrigsministeriet, men naar et Lovforslag er forelagt for 3 Maaneder siden, og man først nu faar en Henvendelse fra de københavnske Storbanks og Kreditforeningernes staaende Udvalg, 3—4 Dage før Betænkning skal afgives, spørger man rigtignok sig selv, hvad egentlig de Herrer, der staar bag ved Henvendelsen, har tænkt sig. Som sagt, jeg gaar ud fra, det ikke er tænkt som en Uhøflighed, saaledes som man ved første Øjekast skulde tro, men at Henvendelsen virkelig er Udtryk for, at der skulde 3 Maaneder til for at samle de paagældende under samme Hat.

Jeg tror, man har gjort en meget daarlig Gerning ved denne Henvendelse. Det, der faktisk sker ved den, er, at man gør sig til Talsmand for Beskyttelsen af de specifikke Grundejerinteresser, der alene knytter sig til Slumkvartererne og til de sanerings-

modne Ejendomme. Man kommer til at begaa den Fejl — det er maaske ikke tilsigtet — at knytte disse specifikke Interesser sammen med de almindelige Grundejerinteresser, der i øvrigt kan være i en By som København. Man gør disse beretigede Grundejerinteresser en daarlig Tjeneste ved at gøre Slumkvarterernes Ejeres Sag til Grundejerstandens Sag. Men der en Ting, man kan føje til, nemlig at man i Sandhed ogsaa gør Realkreditten en Børnetjeneste ved at se det som en Samfundsopgave at beskytte Slumkvarterernes oppustede Værdier. Jeg skal ikke her udtale mig om alt, hvad der kan fremføres i den Henseende, jeg tror ikke, jeg vil kunne gøre det bedre, end det ærede Medlem Hr. Kristen Amby gjorde det under Sagens første Behandling. „Den sunde Realkredit har intet at frygte af den Lov, der her er Tale om. Det maa være en naturlig Bestræbelse for Realkreditens Værnere saa vidt muligt at hindre, at faldefærdige Ejendomme belaanes paa Grundlag af deres nuværende opskruede Handelsværdi. En saadan Belaaning rummer en Risiko, et Spekulationsmoment, der maa staa Laangiveren klart, naar Laanen ydes, og hvis Laangiveren da vover sig for langt ud, maa han tage Skade for Hjemgæld.“

Jeg maa i øvrigt sige, at det har nærmest været morsomt for mig at se, at Pengeinstitutter, som har underskrevet denne Henvendelse, for mange Aar siden har trukket Følehornene tilbage fra disse Kvarterer; de har meget godt vidst, at der kom en Dag, da Hammeren faldt. De er ogsaa blevet averteret om det gennem Aarene, det er sagt Gang paa Gang fra sagkyndig Side, fra politisk Side, at denne Sag maatte tages op, Slumkvarterernes Rydning maatte ske. Det morer mig at minde om, hvorledes en af Romanforfatterne fra „Berlingske Tidende“ for ikke mere end 3—4 Aar siden har skildret disse Slumkvarterer. Han siger — jeg anmoder den højtærede Formand om Tilladelse til et Citat —:

„I tre Aar har jeg fra den øverste Etage i Lagkagehuset haft rig Adgang til at iagttage det gamle Beboelseskvarter paa Christianshavn. Meget malerisk, men hvilke Menneskeboliger! — Den, der gaar rundt i de gamle Gader i denne Bydel, vil ikke forbaves over i visse af disse Gader at finde et rent Forbryderkvarter, Huse, der hælder af Ælde, og hvor Smuds, Brændevin og Prostitution hører hjemme. . . . Enhver, der ved, hvorledes social Smitte foregaar, hvor farlig en Sammenhobning af Mennesker